

روز نخست امامت ولي عصر (عج)

نهم ربیع الاول 260 هجری قمری به عنوان روز نخست امامت ولي عصر (عج) از جهات متعددی دارای اهمیت است، این روز ضمن اینکه در زمان خود به عنوان مهمترین رویداد جامعه اسلامی تلقی می شد در تمامی سالروزهای یازده قرن گذشته نیز از همان اعتبار و اهمیت برخوردار بوده است چراکه وقوع آن در زمان خود حاوی پیام های متعددی برای حکومت و جامعه مسلمین بود.

بررسی تاریخ نشان می دهد اگر موضوع آغاز امامت ولي عصر (عج) به مانند سایر امامان مطرح می شد به یقین یا جامعه از پذیرش یا باور آن سرباز می زد و یا حکومت های زورمدار حاکم بر امت اسلام از وقوع آن جلوگیری می کرد.

از این جهت بستر چگونگی آغاز امامت ولي عصر (عج) سالها پیش از تولد و حتی با چگونگی معرفی امامان دهم و یازدهم آماده سازی شد تا در نهایت حیل های دشمنان در مقابله با اصل امامت کارساز نشود و عقاید سست بسیاری از مسلمانان آن زمانه نیز از باور امامت آخرین منجی عاجز نشوند.

سیر مظلومیت امامت از حضرت علی (ع) آغاز شده بود که در مسیر خود صلح مظلومانه و تحمیلی امام حسن مجتبی (ع) و قیام خونین اباعبدالله الحسین (ع) را نیز تجربه کرده و در پس دو قرن نتیجه ای را رقم زده بود که ناگزیر موضوع امامت حضرت حجت (عج) را متمایز می کرد و تدبیری دیگر را می طلبید و از این جهت اراده خداوند برای امامت حضرت مهدی (عج) در غیبت، انتظار و ظهور قرار گرفت به همین جهت توجه به تاریخ و چگونگی آغاز امامت آن حضرت در حکومت اسلامی هم يك ضرورت و هم يك تکلیف است.

فلسفه غیبت امام عصر (عج)

امام دوازدهم شیعیان، حجة ابن الحسن المهدی عجل الله فرجه الشریف، در شب جمعه نیمه شعبان سال 255 قمری ولادت یافت، از آن زمان تا سال 260 قمری که پدر بزرگوارش امام حسن عسکری (ع) به شهادت رسید، همواره در نهان می زیست و جز معدودی از خواص اصحاب پدرش، کسی و خصوصاً دستگاه جائر خلفای عباسی از زنده بودن و احوال او آگاهی نداشتند.

در روز شهادت امام عسکری (ع) یعنی روز هشتم ماه ربیع الاول، که عده ای از مردم برای مراسم تشییع و خاکسپاری آن حضرت آمده بودند، در انتظار ظاهر گردید و عموی خود، جعفر کذاب را که آماده نمازگزاردن بر پیکر امام یازدهم شده بود، به کنار زد و بر پیکر مطهر پدر نماز گزارد.

همین که این خبر در شهر منتشر گردید، ماموران المعتمد، خلیفه عباسی، به خانه امام عسکری (ع) هجوم آوردند تا مهدی (ع) را بیاوند و گردن زنند، امام دوازدهم، به امر خداوند حکیم، از انتظار غایب شد و دوران غیبت صغری آغاز گردید که تا سال 329 قمری ادامه داشت. (1)

اهمیت اعلام عمومی و رسمی آغاز امامت ولي عصر (عج) در عصر غیبت

با بررسی تاریخ عصر غیبت صغری تردیدی باقی نمی ماند که حرکت امام عصر (عج) در نماز گزاردن بر پیکر پدر بزرگوارش و برخورد با عمویش جعفر پسر امام هادی (ع) و برادر امام حسن عسکری (ع) در این مسیر در راستای اعلان عمومی آغاز امامت ایشان صورت گرفته زیرا در مهمترین رویداد دنیای اسلام در آن روز حضرت مهدی (عج) به

عنوان پیش نماز، بر پیکر پدرش نماز خواند تا اصلح بودن خود بر مدعیان را اعلام و مسیر سبز حرکت امامت را از انحراف مصون نگه دارد.

نه فقط امروز بلکه در طول تمام سالیان یازده قرن گذشته از دوران انتظار اهمیت اعلام عمومی و رسمی روز آغاز امامت ولی عصر(عج) از اهمیت بسیار والایی برخوردار بوده است و این اعلام رسمی و عمومی باید با استفاده از تمام قابلیت‌ها باشد.

در عصر حاضر و در دوران انقلاب اسلامی انتظار از حکومت برای اعلان عمومی این رویداد به بهترین وجه و رسمی ترین صورت انتظاری است که از عمق معارف مهدوی برخاسته است.

در این میان استفاده از ابزارهای مختلف از سوی حکومت برای تبیین ضرورت غیبت و ویژگی‌های امامت ولی عصر(عج) نه تنها یک ضرورت بلکه به عنوان تکلیفی بر منتظران مورد درخواست از نظام اسلامی است.

نکته ای که بسیاری مواقع مورد اشکال برخی واقع می شود این است که چه ضرورتی دارد پس از سالروز شهادت امام حسن عسکری(ع) جشنی بزرگ و شاد برپا شود؟

اگر بپذیریم که برپایی جشن‌ها و مراسم‌های شادی برای انتقال پیام امامت و ولایت است و در راستای تحقق توسعه فرهنگ مهدوی صورت می پذیرد بسیاری از این انتقادات پاسخ داده خواهد شد.

در حقیقت برپایی جشن‌های مهدوی در سالروز آغاز امامت ولی عصر(عج) به منظور بهره‌مندی هرچه بهتر از ابزار جشن و در سایه آن هنر و شاخه‌های مختلف اطلاع رسانی است تا در این مسیر توده‌ها و احاد ملت بتوانند در مجالس مهدوی با معارف اهل بیت(ع) به ویژه حضرت مهدی(عج) آشنا شوند و جشن تنها قالب و ابزار نیست برای انتقال پیام.

ناگفته پیداست در صورتی که امام عصر(عج) در زمان شهادت پدرش در بین عموم به اعلان عملی ولایت خود نمی پرداخت مسیر امامت دچار انحراف می شد و امروز نیز هویداست که در صورت فقدان برنامه ریزی برای جاری ساختن پیوسته معارف غیبت، انتظار و ظهور دچار غفلت عمومی جامعه خواهیم شد.

همانگونه که اکنون برخی از جشن‌های غربی در حال ریشه دوانیدن در فرهنگ اسلامی جامعه هستند و در تقابل با آن برخی روزهای بزرگ اسلامی نیز آرام آرام فقط در صفحات تاریخ باید جستجویشان کرد که این خود تذکری جدی بر نظام اسلامی است تا دریابد حرکت خزنه تهاجم فرهنگی این بار نه در لباس ظاهر بلکه در هاله ای از توطئه و تزویر در زیر پوست فرهنگ اسلامی در حال رخنه است که این روزها جشن ولنتاین غربی‌ها نمونه بارز آن شده است.

در سه دهه گذشته از وقوع انقلاب اسلامی و بویژه در دهه سوم آن شاهد حرکت‌های بنیادی در عرصه توسعه فرهنگ مهدویت در کشور بوده ایم بگونه ای که امروزه شاهد تأسیس و فعالیت دهها نهاد و موسسه با محوریت فعالیت‌های مهدوی هستیم.

رویکرد نظام اسلامی به برجسته سازی معارف مهدوی و حمایت از آن به عنوان یک راهبرد در جهانی سازی از سوی دنیای اسلام و نیز ایجاد بسترهای تبیین ابعاد آن در جهانی شدن اسلام ناب محمدی انتظاراتی را نیز ایجاد کرده که از آن جمله اعلام رسمی شدن عید آغاز امامت ولی عصر(عج) است که به نظر می رسد تبدیل شدن آن به عنوان جشنی رسمی در نظام اسلامی ضمن مقابله با برخی جشن‌های بی پایه که ریشه در فرهنگ غرب دارد بر گسترش و تحکیم فرهنگ اسلامی خواهد افزود.

منابع و مأخذ:

(1) یوسف زهرا (ع)